

نامه به سردبیر

چالش‌های استفاده از مهارکننده‌های ناقل سدیم-گلوکز-۲ (SGLT-2) در درمان دیابت بارداری و ملاحظات اینمی آن در طی حاملگی

مهین بندریان^۱، فاطمه بندریان^{*۲}

سردبیر محترم

پیچیدگی‌ها و چالش‌های بالقوه پیرامون استفاده از یک گروه دارویی نسبتاً جدید با منفعت زیاد با عنوان مهارکننده‌های ناقل سدیم-گلوکز-۲ (SGLT-2)^۱ در مدیریت دیابت بارداری (GDM)^۲، موضوعی است که بهدلیل تأثیر آن بر سلامت مادر و جنین نیاز به بررسی فوری دارد.

ماهیت گذرای دیابت بارداری و پیامدهای آن در دوران بارداری نیاز به توجه دقیق در هنگام انتخاب مداخلات درمانی دارد. در حالی که اثربخشی و کارآیی مهارکننده‌های SGLT-2 در کنترل قند خون و کاهش وزن و همچنین اثرات مفید آنها در پیشگیری و کنترل عوارض قلبی و کلیوی در بیماران غیرباردار مبتلا به دیابت نوع دو به خوبی بررسی و تأیید شده است [۱، ۲]^۳، وضعیت اینمی و اثربخشی آنها در زنان باردار به اندازه کافی بررسی و شناخته نشده است که نیاز به یک رویکرد محتاطانه برای کاربرد آنها دارد.

اگرچه مهار کننده SGLT-2 به شدت به پروتئین متصل می‌شوند که ممکن است خود عبور جفتی آنها را مهار کند اما در حال حاضر اطلاعات و شواهد قوی کافی در مورد عبور احتمالی داروهای مهار کننده SGLT-2 از جفت در طول بارداری و میزان آن و اثرات آن بر رشد و تکامل جنین در دست نیست [۳].

اگرچه مطالعات حیوانی دخالت SGLT-2 کلیوی در پاتوزن دیابت بارداری را نشان داده است [۴] اما شواهد در حال ظهور از مطالعات پیش بالینی نگرانی‌هایی را در مورد خطرات بالقوه استفاده از مهارکننده SGLT-2 در دوران بارداری برای رشد جنین ایجاد می‌کند [۵]. مطالعات در مدل‌های حیوانی اثرات نامطلوبی را بر رشد کلیه جنین در معرض مهارکننده‌های SGLT-2 نشان داده‌اند که بر اهمیت بررسی چنین خطراتی در حاملگی‌های انسانی تأکید می‌کند [۶، ۵]. علاوه بر این افزایش خطر سقط و ناهنجاری‌های مادرزادی در جنین با مصرف مهارکننده‌های SGLT-2 در بارداری گزارش شده است [۵].

^۱ Sodium-Glucose Co-Transporter-2 inhibitor (SGLT2 inhibitors)

^۲ Gestational Diabetes Mellitus (GDM)

۱- گروه زنان و زایمان، بیمارستان خیایان، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۲- مرکز تحقیقات متابولومیکس و ژنومیکس، پژوهشکده علوم سلولی-مولکولی غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

۳- مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم، پژوهشکده علوم بالینی غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

^{*}شانی: تهران، بزرگراه جلال آل احمد، جنب بیمارستان دکتر شریعتی، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، کُد پستی: ۱۴۱۱۷۱۳۱۱۹، تلفن: ۰۲۱ ۸۶۳۱۲۹۸.

نمبر: ۰۲۱ ۸۶۳۱۲۹۸، پست الکترونیک: fbandarian@tums.ac.ir

مهارکننده-2 SGLT در دوران بارداری گزارش و بر نیاز فوری به آزمایش‌های بالینی قوی تأکید نموده است [۵]. علاوه بر این، داده‌های بالینی محدود موجود در مورد ایمنی و اثربخشی مهارکننده‌های SGLT-2 در زنان باردار، نیاز به تحقیقات گسترده بیشتر را نشان می‌دهد.

در نتیجه، درحالی‌که مهارکننده‌های SGLT-2 در مدیریت دیابت نویدهایی می‌دهند، اما استفاده از آنها در دیابت بارداری همچنان نیازمند تحقیقات دقیق برای اطمینان از ایمنی و اثربخشی آنها در دوران بارداری است. ابتدا مرور نظاممند برای جمع‌آوری گزارش‌های موردنی لازم است. انجام مطالعات آینده‌نگر با طراحی خوب برای ایجاد دستورالعمل‌های مبتنی بر شواهد که ایمنی مادر و جنین را در اولویت قرار می‌دهد و در عین حال مدیریت مؤثر GDM را تضمین می‌کند، ضروری است.

تغییرات ناشی از بارداری در عملکرد کلیه و تغییرات همودینامیک ممکن است بهطور بالقوه بر فارماکوکیتیک مهارکننده‌های SGLT-2 و در نتیجه بر کارایی و ایمنی دارو تأثیر بگذارد. این تغییرات فیزیولوژیکی بر ضرورت انجام تحقیقات جامع در مورد دوز رژیم‌های درمانی و عواقب بالقوه در مادر و جنین تأکید می‌کند.

علاوه بر این، خطر مشاهده شده کتواسیدوز دیابتی^۳ (DKA) مرتبط با استفاده از مهارکننده-2 SGLT در زنان باردار مبتلا به دیابت نگران کننده است [۷]. مطالعات افزایش خطر DKA را در زنان باردار با استفاده از مهارکننده‌های SGLT-2 نشان داده‌اند که نیاز به نظارت دقیق و احتیاط در عمل بالینی دارد. با این حال تاکنون چند مورد محدود حاملگی ایمن و بدون عارضه با مصرف مهارکننده‌های SGLT-2 در انسان گزارش شده است [۸].

مطالعات مشاهده‌ای اخیر، یافته‌های متناقضی را در مورد خطرات و پیامدهای نامطلوب در مادر و جنین با استفاده از

ماخذ

- Zhao Z, Jin P, Zhang Y, Hu X, Tian C, Liu D. SGLT2 inhibitors in diabetic patients with cardiovascular disease or at high cardiovascular risk: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. *Front Cardiovasc Med*, 2022; 9: 826684.
- Toyama T, Neuen BL, Jun M, Ohkuma T, Neal B, Jardine MJ, et al. Effect of SGLT2 inhibitors on cardiovascular, renal and safety outcomes in patients with type 2 diabetes mellitus and chronic kidney disease: A systematic review and meta-analysis. *Diabetes Obes Metab*, 2019; 21(5): 1237-1250.
- Kuoni S, Müller D, Simões-Wüst AP, Steiner R. Simultaneous LC-MS/MS quantification of SGLT2 inhibitors and antipyrine in medium and tissue from human ex vivo placenta perfusions. *J Chromatogr B*, 2023; 1228: 123841.
- Jiang YK, Xin KY, Ge HW, Kong FJ, Zhao G. Upregulation Of Renal GLUT2 and SGLT2 is involved in high-fat diet-induced gestational diabetes in mice. *Diabetes Metab Syndr Obes*, 2019; 12: 2095-2105.
- Muller DRP, Stenvers DJ, Malekzadeh A, Holleman F, Painter RC, Siegelaar SE. Effects of GLP-1 agonists and SGLT2 inhibitors during pregnancy and lactation on offspring outcomes: a systematic review of the evidence. *Front Endocrinol (Lausanne)*, 2023; 14: 1215356.
- Invokana. Janssen Pharmaceuticals, Titusville, NJ. 2017 [cited 2023 2 Dec]; Available from: https://ec.europa.eu/health/documents/community-register/2014/20140522128562/anx_128562_en.pdf.
- Yang S, Liu Y, Zhang S, Wu F, Liu D, Wu Q, et al. Risk of diabetic ketoacidosis of SGLT2 inhibitors in patients with type 2 diabetes: a systematic review and network meta-analysis of randomized controlled trials. *Front Pharmacol*, 2023; 14: 1145587.
- Grünert SC, R.-F.S., Schumann A, Selbitz AC, Merz W, Gieselmann A, et al, Two successful pregnancies and first use of empagliflozin during pregnancy in glycogen storage disease type Ib. *JIMD Rep*, 2022; 63(4): 303-308.

Challenges of Using Sodium-Glucose Transporter-2 (SGLT-2) Inhibitors in the Treatment of Gestational Diabetes and Its Safety Considerations During Pregnancy

Mahin Bandarian¹, Fatemeh Bandarian^{2,3*}

1. Department of Obstetrics and Gynecology, Ziaeian Hospital, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

2. Metabolomics and Genomics Research Center, Endocrinology and Metabolism Molecular-Cellular Sciences Institute, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

3. Endocrinology and Metabolism Research Center, Endocrinology and Metabolism Clinical Sciences Institute, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Dear Editor

Sodium-glucose transporter-2 (SGLT-2) inhibitors are a relatively new class of anti-diabetic drugs with potent effect in glycemic control and weight loss, as well as beneficial effects in the prevention and control of cardiac and renal complications in non-pregnant patients with type 2 diabetes. However, there is no enough clear and strong evidence about the beneficial or adverse effect of SGLT-2 inhibitors usage during pregnancy for management of gestational diabetes (GDM) in human. This short letter discusses challenges in application of SGLT-2 inhibitors in management of GDM.

*Endocrinology and Metabolism Research Institute, NO#10, Beneath Shariati Hospital, Jala-e-Ale-Ahmad Highway, Tehran, Iran, POBox: 1411713119. Tel: +9888631298, Email: fbandarian@tums.ac.ir